

La Veu de la Comarca

BIBLIOTECA PUBLICA
TARRAGONA

Setmanari Regionalista de Tortosa

ANY II.

PUGNA PRO PATRIA

NUM. 89.

LA CATALUNYA QUE VOLEM.—«Lliure, ni dominada, ni dominadora y respectada de les regions germanas.—Estimada per son valer al exterior y temuda per sa forra.—Acollit com a propi al foraster que a treballar hi vinga. Y a manar y a cobrar, a fer lleys y a judicar, cada hu a casa s'ya, que prou hi té que fer pera enténdreshi. Els empleats de la terra y poch, actius y inteligents.—Ennoblida, altra vegada en llibres de tot saber, la que fou llengua de Sants y de Reys.—Las universitats y escolars tornadas a son esser: obradors d'avensos de la ciencia y planter de filosofhs y juristas. A fora la ensopida rutina.—Intimament unida a la vella Catalunya, gloriosa en sa historia y tradicional en sas lleys y costums, una Catalunya nova, de vida expansiva y en constant progrés, seriament religiosa y ilustradament tolerant.—Re pobladas las montanyas per grans boscos, trescent pels singles els corredors enginyers moderns, rayent del terror y de las minas els fruits y minerals. Las aigües de sos rius saltant de resclosa en resclosa movent enginyers del treball.—Conservats com reliquias els monuments enrunats o antichs y alsarne d'un art fill llegendari del antich criat en els avensos actuals. Voltar les vellas poblacions historicas de populosas y amplias ciutats, modernas.—Ports oberts als productes de tota lloch; assegurats ab tractes d'una nació seria; veure al present ab afany de ser estimat y útil a la Patria y al obrer intervindre en el govern donantli lo que cristianament y per dret li pertoca.—Volem deixar a nostres fills aquesta Catalunya gran avuy, com ho fou pera son temps la de nostres passats.—Per a ob tenirho tenim lo precís: Força, riquesa y inteligencia. Reprimim el vici del egoisme y exaltèm la virtud que a cap ens manca: L' amor a la Patria.»—LUIS DOMENEC Y MUNTANER

PREUS DE SUSCRIPCIO

Tortosa al mes. 0'50
Fora semestre. 3'00

DIRECCIO Y REDACCIO

Carrer del Parque, N.º 8.

Tortosa 18 Setembre de 1904.

La Redacció no fa seus los conceptes ni continguts dels articles firmats o copiats.

SANTORAL

Dijumenge 18, XVII. Los Dolors gloriosos de Ntra. Sra., S. Tomás de Vilanova b. y s. Fariol mr.—Jubileu en lo Bón Succés.—Dilluns 19, S. Genaro y companys mrs. y sta. Constancia mr.—Dimars 20, S. Eustaquy y comps. mrs.—Dimecres 21, (Antes 7) S. Mateu apóstol y evang. y sta. Infigenia vg.—Témporas.—Dijuni.—(I. B.)—Dijous 22, S. Maurici y companys mrs.—Divendres 23, (Abans 7) Sta. Tecla vg. mr. y s. Lino p. m. (X) Tarragona.—Disapte 24, NTRA SRA. DE LA MERCÉ y lo Beato Dalmau Monner cf.—(X) bisbat Barcelona.—Abs. gen. Merec.—Témporas.—Dijuni.—Ordres.—(I. B.)—Gala ab unif. per sant de S. A. R. D.ª Maria de las Mercés, Princesa d' Asturias.

Lo Pi de las tres branças

Lo símbol es nostre: es de tot Catalunya; sa sombra cobricela lo nostre escut, y sota sas branças s'aixó plugan los nostres cors.

No es d'un catalá, es de tots los catalans; es de la Patria.

Un cor generós nos l'oferí, y l'Unió, en nom de tots, l'acceptá. S'han complert totas las exigencias de la llei, que avuy per avuy ho es: tenim lo títol de propietat, está en poder nostre l'executoria legal, ningu pot disputarnos lo Pi tradicional que té tres branças, com té lo nostre cor tres afectes, y tres cants: l'arpa catalana: *Patria, Fé y Amor*.

Estém, donchs, d'enhorabona; hem de felicitar nos los uns als altres, tots aquells, que no'ns doném vergonya de ser bons fills de la Terra Catalana, siga quin siga lo pensar que tinguem sobre otras materias, com a ciutadans concients que'ns preocupém d'altres problemas que afectan a las nostras conciencias y al millorament moral y material del Estat. Estém d'enhorabona y hem de felicitar nos los de la gran familia que procedents d'una sola y indivisible Casa Payra estém escampats per pobles y masias, treballant manual y intelctualment pera assolir libertats ben nostras, en temps passats perdudas, y en los presents negadas, per governs a la madrilenya, descoñexedors del esperit que informa l'anima catalana, y per lo tant des-

preciadors de lo molt que val una rassa que si té 'l cor de cera, té d'acer lo pit y de ferro 'ls punys.

L'home es feble! mes l'ideal perdura, com l'alé de Deu que'l manté voleyant en l'aire pera que no s'en lloiti ab las miserias dels homes.

Poble sense ideal, es poble mort per tot lo noble y lo gran; perque per llei física de compliment ineludible cau tot lo que no está mantengut per forsa poderosa en son just y llògich equilibri.

Y l'ideal necessita un símbol pera arrelar en las voluntats de las masses, y al mirar al ideal s'ha de veure'l símbol. L'ideal nostre son las barras de sanc, lo símbol lo Pi de las tres branças.

Per xó'l dia que la «Unió» en prenga possessió real y formal, hem d'anarhi tots, no n'hi ha de faltar cap, ni un, ab lo cap dred y 'l cor net, pero no ab las mans a la butxaca; sino.... ab las mans enlayre, com donant un abressada inmensa, estreta, delirant, en torn de la bandera doblément santa y doblément bona, per ser la bandera de la Patria; y per ser ofrena de las donas catalanas, de nostras mares, mullers, fillas y germanas, que ns la confieren a Poblet pera que la guardessam «ben alta, ben sola y ben honrada.»

Si algun o alguns de nostres companys no poden, o no tenen medis materials, pera traslladarshi y gosar de la gran Festa, los que poguem fem un esfors pera sufragar lo viatge d'un o de dos, o dels que s'puga, pera que aquells cors sencills fruhes can de la segona escriptura qu'hem de firmar, ab jurament sagrat, en frot del arbre sant de la Patria.

Que la Festa que aném a fer, no es una puerilitat, ni un mitin ferrouxista, ni unas eleccions ministerials; no, la festa que aném a fer ha de ser una prometensa solemnia, un oferiment mascle, en l'altar de la Patria, del que 'l nostre cor es ver sagrari.

Y acabat de ferho, tots hem d'entonar, graves y reposats, los accents del himne valent y serio, que allí ha de ressonar com psalm grandilocuent d'un amor inextingible y d'una fé inacabable en vers l'ideal mes gran de la terra.

Amunt los cors y rectes los espè-

rits, y 'l pervindre es nostre; puig darrera de la pluja de persecucions que llensan los núvols tempestuosos del centralisme imperant, lluhirá espléndent l' arch iris de nostras llivertats y 'l sol vivificador de nostra ventura, quin foch que crema y no constum fecundisará las entranyas de nostra Mare, que volem tornar a veure rica y plena.

MANEL ROGER DE LLURIA

Jo soc japonés

Vull dir que, si tenia que fer una aposta, apostaria pel Japó, Jugar a la segura agrada a tothom, en la sancenant partida de «ajeurez» que e' está jugant al Extrem Orient, hi ha la seguretat absoluta de que 'ls japonesos donarán el «jaque mate».

La victoria dels nippons es fatal, inevitable, matemática, perque pot demostrarse «a priori».

Obrim l' historia y veurem que la civilitació comensa al Assia y que 'l seu moviment d'avans es el mateix que 'l de la terra. Camina d'Orient a Occident: primer la Xina, India, Persia, Egipte, Gresia, Roma, Espanya, Inglaterra, Estats Units... y Japó.

Comensa ab la rassa groga, passa per la llatina y saxona, y després de donar la volta al mont, tornarà al seu punt de sortida, perque es un principi axiomátich que 'ls extrems se tocan.

Altrement, aixis com la terra es causa de fecondar sempre la mateixa llevor, aixis també las rasses se cansan d'aguantar la colossal tensió intelctual que las ha portadas al cim del progrés.

Tota acció té la seva reacció, y la reacció del progrés es la decadencia: si aixis no fos, Roma encara dictaría lleys; Grecia, bressol de l'art, encara empunyaria son immortal ceptre.

Peró'l món camina, y lo que queda enrera, mor: y quan una rassa baixa de la decadencia a la degeneració, s'imposa per llei natural la transfusió de la sanch.

Roma invadida pels barbres y Espanya pels alarbs, son dos exemples que no tenen volta de fulla.

Els efectes colossals d'aquestas

irrupcions no tenen ni poden tenir aturador perque están senyalats en el libre del destí y entran en el plan de la Divina Providencia.

Ara bé: la rassa blanca está degenerada? Si, positivament si. L'avens de las ciencias naturals en tots els seus rams es sense dubte admirable, empero també ha creat novas necessitats, las necessitats nous desitjos, y els desitjos no satisfets novas amargors y greus pesars. La vida, cada vegada més curta, es cada vegada més boja; tothom viu baix el domini de la sugestió, y d'aquesta tensió cerebral, crónica ja, y pot dirse incurable perque es mal d'herencia, se n segueix l'esfereidor atavisme físic y moral y el temperament neurasténic, més accentuat y aplanador a cada generació.

El foll egoisme es la passió dominant y el nord de totas las accions; els nobles ideals d'altre temps van a recó com trasto vell, els set capitals campan lliurement y tot se permet y tot passa perque tot está podrit y corsecat. Si en la miserable creuada que tothom sosté per la conquista del ral s'ha de trossejar l'honra, se trosseja; si s'ha d'ofegar una virtud, s'ofega; si s'ha de matar una afecció, es mata. Encara hi há algún valent, pero 'l «pectus» que feya 'ls héroes de l'antigor ja ha desaparegut. Sá, no n queda res. Totas las qualitats que enalteixen al home y el separan radicalment de la bestia, tenen avuy molt poch valor, per no dir gens. Tot lo que ha guanyat el cap ho ha perdut el cor. Aixis no s'va enlloc. La sanch nova s'imposa.

El Japó s'ha fet en quatre dias. La feina de cinc sigles l'ha feta en cinquanta anys. El miracle s'esplíca perque tothom hi ha posat el coll; l'industrial y el negociant han anat a Inglaterra; el químic y el militar a Alemania; l'inginyer y el mecánic als Estats Units, y tots arreu han portat al seu terror, la forsa de la moderna civilitació.

Poble novell porta ab sas excelents qualitats una empena formidable (1).

(1) Un dato. Tinc al devant un estudi sobre «L' Adrenalina», substancia hemostática de gran valor, descoberta pel químic japonés Jokishi Takamine.

Potencia de primer ordre, desenvainà la espasa davant de Rússia, acte a que no s'hauria atrevit cap més nació del món.

La lluita ha comensat ab un coratge digne dels temps heroics, y el Japó camina, sens dubte, a la victòria, perque té confiança en la seva forsa y fé en la seva missió.

Deyan que la esquadra russa era poderosa; jau desfeta al fons del mar.

Deyan que las llegendes japonesas serian trinxadas pel grandios exercit rus; també eran poch els francesos a Marengo y Austerlitz, y van cul·llir palmas y llores; també eran més poch els catalans al Bruc y el francès no va passar.

El número de combatens té un valor molt hipotetic. lo principal és la forsa de la idea, de la rahó, del ull dels capdils, del geni guerrer de que están donant provas tots els dies els braus fills del Nippon.

La lluita actual es grandiosa, perque no s'han topat dos pobles, sinó duas rasses. La rassa groga es la destinada a passar per demunt y hi passarà. Demà la Xina seguirà, per necessitat, las petjadas del Japó y allavors será arribat el dia del perill groch: perill temible com el llamp, però com el llamp vivificador.

L'aurada del temut renaixement tothom la veu. El Japó és, en veritat, l'Imperi del Sol ixent.

PETRUS BOFILL.

A ma Mare

Sols per un bes de ma mare
la meua vida daria
y en el cor ressonaria
quant besaria ma cara.

Per aquest món pervertit
vos els meus passos guiareu,
y desde que me deixareu
tench el cor adolorit.

Vos éran que me mostràveu
p'el camí que Deu nos guia;
vos érau qui, quant dormia,
en el meu costat vetlàveu.

Si jo pogués, mare amada,
contarvos lo que jo sént....
Si jo pogués un moment
contemplar vostra mirada!

Jo sé cert que ma tristesa
no fornaria may més,
Ay, Deu meu, isi jo pogués
obtenir tanta grandesa!....

M'ensenyàreu ab gran manya
oracions de petitó.
Y are tan sols la tristó
per tot el món m'acompanya.

Oh, ma desdita cruel;
quin consol tenirvos era!....
Jo sé cert que sens voltera
vos ne pujàreu al cel.

Si allà pregau per qui un dia
estimàreu tant de bó;
feys que fujà del meu có
aquesta immensa agonía.

Joseph Pomar y Fuster.

La Casa del poble

No es la *Casa del poble* que a Barcelona volen ó volian aixecar los Lerroux, Junoys, Ardits y demás companys, de la que vull ocupar-me, no; aquella per lo nom de sos protectors queda ja bastant coneguda. Deixemla que ja donará sos fruits si es que troba cultiuadors, que molt ho dupto, y sobre tot si aquets jornalers s'enteran de la conducta *inmaculada* de sos amos, ó mes ben dit, de sos explotadors.

La Casa a que vull referirme y cual nom capsa aquestes ratlles, no es cap palau senyorial per més que dintre d'ella y visqui quelcom que de senyorial atribucions sábiga rodejarse; es una modesta casa propietat del municipi, y per lo tant, ne son propietaris tots los vehins del poble, pero aixis com tot propietari visita ab gust tota propietat a ell pertanyent, no succueix aixis ab la casa de referencia, ja que tothom sols per forsa li fa de tant en tant alguna visita, y com que la casa del poble N. te molts punts de contacte ab totes les seues consemblans, tant de petites com de grans poblacions, crech d'interés fer pública la següent conversa que posa de cos present la casa de dit poble N. perque aixis pugui cada hu compararla ab la de sa respectiva localitat.

Dies passat al sortir a dar un passeig, vaig trobar un subjecte de venerable aspecte que s'estaba contemplant una casa en la que honejaba en sos balcones una bandera ab l'escut espanyol. Al passar prop del tal subjecte se m' dirigí molt atent y ab un catalá apenes inteligible preguntantme si aquella casa pertanyia a algún noble, va dirme aixis:

—¿Voldria fer lo favor de dirme qui es l'amo d'aquesta casa?

—Tots, vaig contestarli resoltament.

—¿Es algún Sant Hospital, alguna casa de caritat, potser?

—Res d'aixó, molt al contrari, aquesta casa es ahont tots los vehins portem nostres ahorros.

—¡Ah! ja comprenc, aquesta casa es un «Monte-Pio.»

—Tampoc aquesta vegada ha estat acertat. Aquesta casa que per lo sols fet de tenir tants amos no n'te cap, es lo modo de viure d'algún panxa-content, es al mateix temps ahont se rifan als nostres fills, es....

—¡Ja! ja; aquí deu viure un subjecte que trafica ab bitllets de loteries, y ls vostres fills ab la golosina de treure un bon premi, hi van deixant tots los vostres ahorros, aprofitant sen aquest panxa-content que diu vosté.

—Tampoch es aixó. La rifa de que li parlo es molt diferent de totes les rifes; si en aquesta te la sort de treure un bon número, no li donaran ni el més petit premi, pero si li toca per desgracia un petit número aixó es, si no te sort y tampoch te 300 duros, se li emportan lo fill y Deu l'ajudi quan podrá tornar-lo a veure.

—Ara si que ho entench menos. Ara m'trobo altra vegada en la ne-

cessitat de tornarli a preguntar, si es que no l'molesto. Es alguna casa de....

Les dotze tocaban en lo rellotje de la vila, y en aquell moment aparegué per la porta de la anónima casa una figureta en forma de petit senyor, ab cara farrenya posada entre paréntesis, acompanyat de dos individus ab galonejada gorra y ab menut y aire marcial, despedint sa boca de tant en tant magnifiques espirals de blanquíssim fum, s'allunyá de nosaltres, y quan fou fora del alcans de nostra vista, l'estranger subjecte m'parlá d'aquesta manera: —Aquest per l'aspecte será l'amo, no es veritat?

—Efectivament, aixis es, vaig contestarli; aquest essent no mes que un mosso, mana y disposa tot lo que li dona la gana, fá y desfá tot lo que vol, no sols dintre d'aquesta casa, si que també fora d'ella, en una paraula, es lo parásit més dolent que pot tenir un poble.

¿No es veritat que s'ben pelut.... que l'mosso mani als seus amos? ¿Perque no l' despatxa son amo? preguntará vosté; puig no l' despatxa perque la vívora caciquista s'hi oposa. ¿No ha comprés encara que aquesta casa es la *Casa de la vila*?

A. T. G.

S. Feliu de Codines, Juny de 1904.
(De *La Comarca* de Lleyda.)

Exposició Universal de Barcelona de 1908

La celebració d'una Exposició Universal a Barcelona l'any 1908, es a dir, vint anys despres de la primera, s'imposa.

Si no fos sols perque ab ella s'conseguiria la única manera — no n'hi ha d'altra — de solucionar la crisis actual y espantosa que s'apropa més depressa de lo que tal vegada s'figuran fins els que més la temen, la faria necessaria, obligatoria, el dever que té Barcelona, y Catalunya tota, de que no s'interrumpi l'magestuós progrés que, iniciat per la memorable del 1888, se va desenrollant d'una manera vertiginosa, que poch podian ni somiar els que tingueren la gloria de portarla a terme.

En efecte, la Barcelona d'avuy no té ja res que veure ab la Barcelona que va trobar en Rius y Taulet. Avuy, Barcelona encara rodola pel camí de la civilització, per la forta empenta que li va donar aquell anyorat patrici.

Las superbas vías obertas a la ciutat nova; els monuments, que com rosari que no s'han d'acabar may va naixent ab cada casa; l'aixamplament de la ciutat que, escalant las montanyas que l'encerclan, la va brodant de bellesa del escayent més europeu; la xarxa extesa dels tranvias, la que veyem y la que s'projecta, que pocas ciutats de primer ordre la tindran complerta com nosaltres; el port y els edificis; l'aument precipitat de població, que ns promet un cens d'un milió d'habitants dintre un temps que la Expo-

sició pot fer molt breu, afirman d'un parer unaním, que d'aquella obra ne va neixer tot aixó, y pera que aquesta grandesa no s'encalli, cal renovar la sanch, abans no s'aigua-leixi, ab una nova Exposició.

La del 1908 seria més viable, però molt més, que la d'ara fa setze anys.

Aquella, ab tot y els inconvenients d'una ciutat casi adormida pera la expansió, ignorant, ó aparentant ignorar, que hi hagués més món y més civilització enllá de las fronteras, so feu pera ella mateixa, no gosant a dir quina era la seva finalitat; moltes cosas se feyan enganyantse ls uns als altres, com temerosos de que dihent la veritat s'hagués de negar el permís pera tot. Bé es veritat que llavors administrava la ciutat un home, un fill seu que n'estava enamorat fins al extrém de donarli la vida, un home amable que acaba per fer acceptar a tots lo que, sol, defensá sempre. Sols ell, més tossut que energic, podia sortir ab la seva.

Avuy, una figura com la de 'n Rius y Taulet no la trobaríam. Han passat pel Municipi tantas mitjanias, que tot ens fa creure que de Rius y Taulet no n'hi ha hagut més que un. Però, ¿qui sab? avuy potser no l'necessitariam.

Que s'presentaran dificultats, y grossas, no hi ha pas cap mena de dupte; però, may serán tan grossas com las del 1888, no obstant, aquellas foren suaument vensudas.

Una d'aquestas dificultats, la més seria, fora la qüestió dels quartos. Si bé s'mirés, aixó hauria d'esser l'obstacle més senzill. Sembrar pera enllir. Els gastos de tot comerciant que posa botiga. Però, aquí encara estém poch acostumat a remenar grans sumas. No concebim els deutes de las grans ciutats del món, y, ab tot, volém ésser com ellas, però, sense pagar.

El diumenge al estranger

Segons Mr. Deluce en una interessant «Memoria», nodrida de datos, a Alemanya fará poc més de dos anys, 1.600 cases comercials d'Hamburg reclamaren y observen el descans dominical desde dos quart de deu del diumenge; y en tot l'Imperi ls serveys de Correus y Telegrafs se limiten molt el diumenge.

A Austria, no s'imprimen periódics y es desminuex el servey de trens.

A Hungria tampoc se publiquen periódics y s'ha suprimit a les vies férreas la *petita velocitat*.

A Bélgica el *descans* es mes consuetudinari que imposat per la ley; y Correus y Telegrafs limiten el servey.

A Dinamarca está en vigor la ley del repós;

Als Estats Units regexen varies lleys impedint el treball en diumenge.

A Inglaterra el treball en diumenge s'ha suprimit casi en absolut; y en dit dia no s'publiquen periódics.

A Noruega tots els establiments de begudes se tanquen el diumenge.

á les deu de la nit, fins el dilluns á les vuit del matí; no 's publiquen periódics ni 'ls forners treballen el diumenge.

A Rumania tampoc se publiquen periódics ni circulen els trens de mercaderies.

A Suecia, el Códic penal castiga 'l treball del diumenge, y el personal de Correus sols treballa un diumenge si y altre no.

A Russia els Municipis son els encarregats de fer cumplir el precepte dominical.

A Grecia 's propósa la ley del descans, que ja está en les costums.

A Suissa, desde l' any 1891, els 50.000 obrers empleats als diferents medis de transports tenen cinquanta dos dies festius al any. Desde 1895 hi ha un repartiment de *corresponsencia* el diumenge, y desde 1897 s' han suprimit en aquest dia les fires de bestiar, allí de tanta importancia.

A Fransa 's limita 'l servey de trens de mercaderies, encara que 's á voluntat dels obrers.

Finalment, á Portugal y á Italia, es proposen estatuir la ley del diumenge.

NOTICIAS

Diada del 11 de Setembre de 1714

Lo diumenge ultim dia 11 cumpliren 190 anys que los exercits castellans y francesos despres d' un llarc siti s' apoderaren del ultim baluart de las llibertats catalanas quedant per lo tan desde aquell dia convertidas en pols las llibertats escrites en

lo llibre de les nostres venerandes costums.

Lo nostre amic, los ilustrat metje En Manel Vilá lo divendres últim va casarse ab la xamosa senyoreta Na Isabel de Salvador, en la capella privada dels Srs. de Salvador.

Rebin la nostra enhorabona, desitjánloshi tota mena de venturas y prosperitats en son nou estat.

Tenim el sentiment de comunicar als nostres llegidors qu' En Salvador Grau cobradó de LA VEU DE LA COMARCA entregá s' anima a Deu la semana prop-pasada.

Rebi la seua filla y demés parents nostre condol per la perda d' una persona tan volguda per tots cuants haviam tingut ocasió de tractarlo y reconexentli una honradés a tota proba.

La Banda orquesta de Santa Cecilia al igual que La Lira Dertosen se te el propósis de concorre al certamen musical qu' ha de tení lloc á Reus en lo proxim Octubre y per assistirhi, pensa portar una bandera propia, quin dibuij está ja fent lo pintor Sr. Cerveto, proposanse donarli caracter comarcal que no duptem sabrá ferho ja que sent prou fermes l' artista tan l' amor á la Patriacom al Art.

Aparéll pera nadar

Mr. John Galfagher de Xicago ha inventat un aparéll pera recorrer llargues distancies nadant sense perill ni fadiga. Se tracta d' una especie de sillín al qual vá adaptat un llarc ex ab una hélics. El nadador, un cóp dintre l' aigua, móu la hélics per médi d' uns pedals; tota la dificultat consistéx en conservar l' equi-

libri; però ab una mica de práctica arriba el nadador a recorrer distancies relativament grans ab una velocitat que no 's conseguéx nadant del módo ordinari.

Les mans, que resten lliures al manejar el aparéll, s' utilisen pera la direcció.

Reumatismes y picaduras

Un metje de Marbug (Alemanya) ha ensajat l' efecte de les picaduras d' abélles en 100 cassos de reumatismes, y publica les conclusions següents:

«Las picaduras pódén aplicarse en tots els cassos de reumatismes. En els cassos lleugers els atacs repentins y aguts, l' éczit s' obté ab un petit numero de picaduras. Els cassos crónics eczígéxen algunes centes picaduras. Quant mé llarga y complicada es l' entermetat, més déu preferirse aquésta cura. Proporciona consól fins en el cas d' haverse establert una especie de consunción y quan els demés reméys no havien conseguit un lleuger alivi temporal. Quan l' entermetat afecta especialment al cór, aquést remey está especialment indicat. Sól en els pitjors cassos hi ha necessitat d' armarse de paciéncia, perquè es precis continuar mentres eczistéxen els dolors reumáticos.

A pesar del sufriment de les picaduras, l' estat general de salut millora y l' esperança d' obtenir la curació allunya el temor del dolor que aquélles produéxen.»

La mel d' abélles cóm a remey cóntre les cremadures

R. Goldi diu que a un nóy de dos anys, quin brás estava horriblement escaldat per aygua bullent, se li cubrí immediatament dit membre ab mel, envolcallantlo ab una vena de

téla. Els dolors acabaren ben prompte y la curació fou molt rápida, perquè la mel preservava el llóc cremat del contacte del ayre. El venatje se cambiava tots els dies y se desprenia fàcilment y sense dolor si s' humitejava avans ab aygua tébia.

S' ha publicat lo segón quadern del Diccioniari popular de la llengua catalana. Aquesta important publicació constará de uns 125 quaderns, formant tres grans volúms de prop de 700 planas cada un, imprés á duas tintas y ab paper superior satinat, essent lo preu de cada entrega un ral. Se calcula en un any lo temps que s' invertirá en la publicació de l' obra y ab ella tindrem un medi més pera donar alé y purificar la nostra llengua nacional, de paraulas y barbarismes exóticos.

Altre cop la bandera catalana torna á onejar en la caseta de bany de Torredembarra, d' hont fou arrencada per ordre del comandant de marina de Tarragona.

Com que al tenir noticia del atropell comés ab nostra bandera hi hagué qui s' apressá á issarne d' altrás en la mateixa platja, els enemics de Catalunya s' adonaren á temps de que ab llurs procediment no feyan altra cosa que favoreixe, com de costum, la nostra causa per ells tan odiada s' han y amaynaren las velas per aixó la *planxa* ja estava feta y han tingut que passá per veura novament izada la nostra bandera ne en una caseta si no en moltas.

Abuy l' artista catalá En Borrás, es presentarà a las taules del Teatre tal com es, sent y parla.

Tortosa. Imp. FOGUET, P. Hospital 5.

Iglesia a dos coros, y que á lo último desta processión venía una Señora hermosamente vestida, con ropas y corona de Reyna debajo de un Palio riquísimo, y hizo lo propio que los demás en el tomar el agua bendita de la santa pila (ejemplo para los Chistianos que no deben entrar en la Iglesia sin tomar agua bendita) y que llevaba á cada lado un venerable viejo, y tras de si innumerable multitud de Parantinos celestes. Llegó a la Capilla mayor, y puesta sobre el Altar debajo de solio, y á sus lados los dichos venerables viejos, se oyó la música celeste, entonando el *Te-Deum laudamus*. Y sería la música conforme lo que aquella bienaventurada Virgen Santa Gertrudis, oyó en una ocasión que María Santísima le hizo merced en la festividad de su gloriosa asunción, como ella lo dize en la segunda parte de sus revelaciones, Capit. 47. página 219.

Despues de la processión, bolviendo el Convento al coro, cantando una Antifonia, que comienza *Ave domina mundi Maria*. En que la Iglesia da el parabien á la Virgen Santísima, por aver sido coronada por Reyna del mundo, le pareció que toda la Corte del cielo estaba metida en fiestas, y çaraos, según era grande la variedad de instrumentos músicos, que por todas partes se oyan, y la melodia, y consonancia con que sonaban, motetes de alabanza que publicaban los merecimientos, títulos y dignidades de la Virgen santísima, provocando, y moviendo todas las cosas á fiestas, y alegría. Assi me parece á mi en esta ocasión, que todo era fiesta de gozo, y alegría. A este punto llegó el Sacerdote Santo á la puerta de la Iglesia, y para que mejor jor se diga diré lo que dize el Breviario, que desde aqui comienza su historia

... y a una parte de la

Sea la cuarta, fundada en la experiencia, ver cuantos marmoles, y jaspes, cuantas estatuas de bronce, y hierro, cuantas Pirámides, obeliscos y fábricas, cuantas Ciudades grandiosas ha consumido el tiempo, y gastado, mudando mares, transportando peñas, y haziendo en todo mil nuevas mudanças. Y con ser ansi, ver por otra parte, que una cosa de delgado hilo (pues á lo claro se vee ser la santa Cinta una redézilla larga de un hilo sutil, ó de muy delgada seda, con color tirante ó tostado) aya perseverado, y esté tan entero, y sólido, assi en la sustancia, como en el color, abiendo passado por el, conforme lo dicho, quinientos años, ó mas; á quien no hará argumento concluyente, ser cosa del cielo, y que le viene su duración de superior parte.

Pues abemos dicho la fuerza que la tradición tiene, vamos á dezir nuestra verdadera, y Divina historia, y será en el capítulo que se sigue.

...

...

Imprempta DE JOSEPH L. FOGUET SALES PLASSA DEL HOSPITAL, 5, TORTOSA

En esste establiment se confeccionan treballs tipografichs á preus económichs. Treballs á varies tintes y sobres pape pergami.

Moreso

GRAN BOTIGA DE CALSAT DE TOTES CLASSES Sabates y botines d'ibern Confecció esmerada pera ls que tenen los peus delicats. Casa fundada l'any 1866. PREU FIXOS VENTES AL CONTAT. Plassa de la Seu y Arch del Ríumeu TORTOSA

FILLS DE JOSEPH TEXIDOR

artículos de DIBUJX, PINTURA Y FOTOGRAFIA del carrer del Regomir 3, Barcelona han trasladat son establiment al CARRER FONTANELLA, 10 (prop la plassa Catalunya) BARCELONA.

DISPONIBLE

NOTICIAS

CAPITULO TREZE

De la concession de la santa Cinta, del acompañamiento que la Virgen llevaba, y del amoroso coloquio que tuvo con el santo Clerigo.

LA Historia que trae el Breviario viejo de la Catedral de Tortosa de la santa Cinta, no dize del modo que la Reyna del cielo vino á la Catedral Iglesia, ni como tomó agua bendita de aquella pila que hoy está en el claustro, á la entrada, ó por mejor dezir, delante la puerta del Santissimo nombre de Iesus, solo nos dize el cómo llegó el Clérigo á la puerta de la Iglesia, y la vió abierta, y lo demas que abajo se dira.

Pues para que se sepa, se ha de presuponer lo que se sigue y sea por las mismas palabras que dijo la Virgen al Clérigo. Aqui tienes por testigo al Monje mayor, que está en el coro que lo ve todo, y entrambos hareys lo que os digo.

Estas mismas palabras han de dar crédito á lo que diré, y es que ya estaba este Santo Monje en el coro, cuando la madre de Dios entró en el Templo, porque dize (lo ve todo)

luego supones, que ha visto todo lo que aquella noche abia sucedido en aquel santo Templo, y assi se ha de colegir de aqui, que la tradición de que Maria Santissima tomó agua bendita de aquella pila se debe al monje mayor, y no al Clérigo, y la razón es, porque el Clérigo, ya llegó quando la Reyna de los cielos estaba en el altar mayor, y los Coros de los Angeles á una parte y á otra de la Iglesia, en forma de dos Coros, del modo y manera que está una procesion detenida, con velas encendidas en las manos. Y pues esto es assi, abemos de considerar que el Clérigo no vió la procesion quando entró en la Asseo, y llegó al Altar mayor, sino que la vió el Monje mayor, y él fué el que dijo, que Maria Santissima, los Santos Apostoles, Pedro y Pablo, y los Angeles celestes vinieron en procesion, y tomaron agua bendita de aquella pila.

Cada vez que me pongo á considerar esta celestial entrada, y solemne procesion, se me representa la entrada de una procesion en el día, y fiesta del Santissimo Sacramento del Altar, en un Templo populosissimo, y suntuoso, donde ay diversidad de música, aunque está es (segun dizen los Santos) como lo muerto á lo vivo, como las tinieblas de la noche, á la luz, y resplandor del claro sol: pero con todo parece también el oyr la plenitud, y lleno de un Organó, el alegre son de las cheremias, y cornetas, la armonia de las claras voces, y el sonido de un juego de clarines, y los de mas instrumentos músicos, que todos juntos causan una devoción, y alegría no pensada en el corazón de los devotos. Dejado esto, y supuesto lo dicho, digo que entre las onze y las doze de lo noche el santo Monje debía estar en oración en el coro, que como su habitación era en la misma Iglesia, le era fácil á qualquiera hora entrarse en el coro á hazerla. A esta hora sintió la música celestial, y espantado desto, es bien cierto, estaría muy atento para ver lo que sería, y vió entrar por la puerta que del claustro daba en la Asseo una solemnisima procesion, y que los que yban entrando tomaban agua bendita de aquella pila que oy en día está delante la puerta del nombre de Iesus. Y que los que yban entrando, se yban componiendo á una, y á otra parte de la